



UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**Assertiones Philosophicæ Fusius Deductæ Philosophiæ
Peripateticæ communioris Epitomen exhibentes**

Leuren, Peter

Coloniae Agrippinae, 1681

Dissertatio XV. De Loco & Vacuo.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-71607](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-71607)

nationem tamen illam & discretionem seu
 divisionem partim sunt actu, partim poten-
 tiâ, adeoque indifferentes sunt, ut expriman-
 tur per mille, vel per centum; neque ut desig-
 nabiles habent terminum. Ad hoc ergo, ut
 constituent hæ partes infinitum categorema-
 ticum, non sufficit, ut sint actu simul & di-
 stinctæ, adeoque cognitæ ut distinctæ repræ-
 sentent aliquem indeterminatum numerum.

DISSERTATIO XV.

De Loco & Vacuo.

I. **L**OCVS seu spatium imaginarium, in
 quo ultimatè est & ubicatur omne
 spatium reale, bene explicatur, quòd sit spa-
 tium reale purè possibile, quod nobis ima-
 ginamur, sive concipimus per modum aëris,
 aut similis alicujus corporis, quo rerum
 ubicationes metimur, actu existentis se-
 cundùm trinam dimensionem extensi, &
 in infinitum diffusi. In quo licet involvatur
 negatio per *τὸ purè possibile* indicata, quæ ad-
 æquatè nunquam tolli potest, cum quocun-
 què corpore producto in spatiis imaginariis
 restet spatium imaginarium amplius, à plu-
 ribus corporibus producibilibus occupan-
 dum: quia tamen eam, dum spatium reale

possibile per modum actu existentis apprehendimus, non ita explicitè concipimus, minùs bene per hanc negationem spatium imaginarium explicatur. Nequè tamen etiam hic locus, cum actu sit nihil, est positiva & realis capacitas ad hoc, ut ibi corpus sit præsens, sed potiùs negativa aliqua capacitas, quatenus dicit negationem ubicationis entis possibilis ibi existere. Rem itaque esse in spatio imaginario, est rem habere actualem ubicationem correspondentem, sive de se proximè aptam correspondere ubicationi, quam corpus possibile juxta vel circum illam habere potest. Hinc Deus verè, est minùs propriè, dicitur esse in spatiis imaginariis, quatenus per immensitatem suam est ibi, ubi de facto quidem nullius corporis ubicatio illius ubicationi correspondet, sed ubi illius immensitati plures & plures in infinitum corporum extensorum ubicationes correspondere possunt: adeoque est in nihilo, non ut contentum in continente, sed ut correspondens per suam immensitatē alicui possibili alicujus possibilis, non existentis, ubicationi. Et Deum sic esse extra cælos, patet ex eo: si mundus hic ex suo

suo loco imaginario moveretur ad aliud spatium imaginarium, utiq̄ue erit illi & ibi præsens Deus, sed non erit ibi productus, nec illuc se movit, ergo ante ibi fuit. Quare SS. Patres dicentes; Deum, antequàm mundus fieret, non fuisse alibi, quàm in se ipso; nihil volunt aliud, quàm eum non eguisse corporali loco, seu nullius creaturæ ubicationem illius imensitati coëxstitisse. Unde tamen non benedicetur Deus existere extra cælos in templis, equis, hominibus possibilibus existere in spatiis imaginariis; hæc enim non per modum templorum, equorum &c. possibiliū apprehendimus; nequē ibi ulla templa, equos &c. cōcipimus, sed spatia imaginaria imaginamur nobis per modum expansionis immensæ, abstrahendo ab omni materia. Nequē per hanc Dei immensitatem sic per spatia imaginaria diffusam bene explicantur hæc spatia (etsi de cætero res corporea eo ipso, quò existit in spatiis imaginariis, coëxtendatur immensitati divinæ, sitquē ipsi præsens Deus sine ulla sui mutatione) dum enim de spatio imaginario audimus, non tam explicitè apprehendimus immensitatem Dei, quàm corpus aliquod per modum aëris extra cælos diffusi.

k 5

II. Lo-

II. Locus realis extrinsecus est *superficies prima & immobilis corporis ambientis*, id est, extrema tantum corporis pars proximè cōtingens locatum (malè enim diceretur, totus aëri esse locus unius muscæ) quæ est ultima, quatenus corpus continens versùs locatum ultimò terminat, & prima, quatenus est primum extra locatum, quod contingit: quæ dicitur immobilis à sua entitate & simul ab ubicatione sua; licet enim sæpe moveatur superficies hæc, ut patet in aëre & aqua, simul tamen cum sua ubicatione permanente eadem moveri & aliò transferri nequit. Hinc turris stans immota toties physicè mutat suam locum extrinsecum reale, quoties commoto per ventum aëre, alia & alia aëris superficies fit turri contigua. Similiter toties vinum mutat locum suum quoties vas vino etiam immoto de loco in locum transfertur; etsi enim eadem superficies concava vasis maneat vino contigua, ipsa tamen mota mutat suam ubicationem, adeoq; non manet superficies hæc cum sua ubicatione, quod aggregatum est locus extrinsecus vini. Dicitur denique *superficies corporis ambientis*: id est, rei quantitativè extensæ tangentis locatum contactu quantitativo (hinc nequè An-

gelus

gelus existens in hac schola, nequè Petrus existens in schola, quam annihilato aëre occuparet Angelus, est propriè in loco reali Aristotelico) adeoque à locato distincta. Hinc pars ejusdem continui sequens hanc superficiem non est ejus locus. Opus tamen non est, ut hoc corpus ambiens locatum sit aliquod continuum, sic locus navis partim est aqua, partim aër, qui aquæ tantùm est contiguus.

III. Locus intrinsecus seu ubicatio & ratio formalis, per quam constituitur res in ratione existentis hìc potiùs, quàm alibi, est forma accidentalis, modalis (sufficit enim hæc distinctio realis minor inter ubicationem & rem ubicatam ad difficultates hac in parte occurrentes explicandas) rei locatæ & loco, in quo hæc locatur, superaddita; quam in rem vide rationes supra pro unione ab extremis distincta propositas. Unde dum Arist. inquit, per motum localem mobile non mutari intrinsecè (quanquam bene adverterint quidam, illum non dicere: *non mutari*: sed *minimè mutari*: eò quòd ubicatio ex omnibus sit minima & vix notabilis mutatio) sic est intelligendus, quòd non mutetur per ubicationem de novo

k 6

acqui-

acquisitam mutatione corruptiva aut magis perfectiva, cum ubicationes sint in perfectione sibi similes. Neque dicas primò: entitas Petri est in loco, ergo per illam formaliter Petrus est in loco: nam entitas Petri est illud, quòd *ut quod* est in loco, non tamen est illud, per quòd *ut quo* Petrus est in loco. Neque secundò: eò ipso, quòd intelligatur motus Petri ad spatium A, & negatio ulterioris motus, nequit non intelligi, esse in loco A, ergo per ea est in loco: nam per ea est causaliter, non formaliter in loco; mala autem est argumentatio: causâ actu causante necessario habetur effectus, ergo hic nihil est distinctum à causa. Neque tertio: Petrus per suam entitatem coëxistentem huic aëri, secluso quocumque alio sufficienter intelligitur esse hic: nam negatur suppositum; nempe quòd Petrus per solam suam entitatem huic aëri possit coëxistere. Quibus non obstat, quòd sine superaddito coëxistat suæ ubicationi, cum hæc sit ipsa actualis ejus determinatio ad esse hic.

IV. Independens quidem est ubicatio ab omni loco reali, cum mutato, imò annihilato omni loco reali, possit remanere eadem

nume-

numero, explicari nihilominus debet ad certas spatii imaginarii partes. Similiter non est relatio distantiae vel indistantiae, cum maneat invariata ubicatio, dum Petrus mihi manenti immoto appropinquat; nihilominus hanc fundat relationem, quae est plurium ubicationum similium vel dissimilium co-existentia.

V. Emanatur ubicatio à re, dum hæc primò producitur (ut autem hæc potius, quàm alia, in hoc potius, quàm alio spatio emanatur, determinat Deus, vel subjectum, è quo forma educitur, in hoc spatio ubicatum) de cætero producitur per motum localem, vel à potentia loco motiva, vel ab impetu, vel à naturali gravitate vel levitate. Estq; res hïc V. G. in spatio A pro eodem instante, quo producit suum ubi hïc, sed per idem ubi, quod producit hïc; opus enim non est, ut antequàm intelligatur producere suum ubi hïc, intelligatur esse hïc, sicut opus est, ut prius intelligatur res ubicata hïc, quàm intelligatur producere alium effectum ab ubi suo distinctum hïc; pro isto enim priori, quo mobile est prius naturâ sua ubicatione, nec intelligitur esse hïc, nec alibi, sed tantum

k 7

existens

existens & potens producere suum ubi : neq[ue] opus est, ut causa effectiva ubicationis in spatio A prius intelligatur applicata ad spatium A; sed sufficit intelligi ut motam per ubicationem fluentem ad locum A; hoc ipso enim, quod detur hic motus & negatio causae impediens, intelligitur dari in actu primo proximo sufficiens determinatio, ut producat ubi permanens in spatio A.

VI. Probabilius est, singula quae sunt in composito V. G. materiam, formam, unionem, subsistentiam, albedinem, aliaque accidentia (excepta actione productiva ubicationis, quae videtur ubicari per ipsam ubicationem, quam producit) habere singulas ubicationes sibi proprias. Unde licet materia caeteraque accidentia materialia sint in loco divisibili per quantitatem, tanquam per id, quod talis ubicationis est exigituum, non sunt tamen per quantitatem in loco divisibili tanquam per rationem immediate ea constituentem in tali loco; eò ipso enim, quod albedo unita sit quantitati, exigit esse in loco divisibili, non tamen per eam in actu secundo formaliter constituitur in tali loco.

VII, Ubi-

VII. Ubicatio substantiæ spiritualis permanens est indivisibilis ; sicut enim formæ materiales sunt divisibiles, quia educuntur ex subjecto divisibili, sic & forma, quæ educitur ex subjecto indivisibili (qualis est ubicatio V. G. Angeli) erit indivisibilis ; magisq; debet hic modus proportionari subjecto v. g. Angelo, cui est intrinsecus, quam alteri alicui, nempe spatio divisibili, in ordine ad quod tantum explicatur. Imò dato ubicationem dicere verum ordinem ad spatium divisibile, hinc tamen non magis inferetur ejus divisibilitas, quam divisibilitas animæ rationalis ex respectu, quem ea dicit ad corpus extensum, vel etiam quem dicit ad suam ubicationem divisibilem juxta Adversarios. Erit itaq; ubicatio Angeli sicut & ipse Angelus tota in toto spatio, & tota in qualibet parte spatii: & licet ubicatio manens eadem non possit transferri de loco in locum, aut defigere rem in diversis locis adæquatis, potest tamen eadem determinare rem ad existendum secundum se totam in pluribus partibus spatii & loci adæquati. Unde anima per abscissionem pedis desinit illi esse præsens per eandem præsentiam, quâ fuerat illi ante præsens (ubicatio

enim

enim indivisibilis semper tota mutatur, quoties subjectum ejus recedit ab aliqua parte spatii ante occupatâ) non verò per aliam.

VIII. Duo corpora quantitativè extensâ (contrarium est de rebus aliis materialibus, formâ V. G. materiali substantiali, formis accidentalibus, albedine, dulcedine &c. quæ cum materia & invicem existunt in eodem loco) naturaliter existere non possunt in eodem loco, ut patet experientiâ. Ratio hujus à priori desumenda est à natura quantitatis, quæ etsi activè non expellat aliud corpus quântum ex eodem secum loco, exigit tamen, ut aliud corpus non sit secum in eodem loco, sicut forma una substântialis cum altera incõpossibilis illius exigit expulsionem ex subjecto. Potest tamen id fieri supernaturaliter; cum actualis extensio quantitativa & impenetratio non sit de essentia quantitatis, aut ejus effectus formalis primarius (quæ & qui est exigentia hujus impenetrationis) sed tantum secundarius, & connaturalis physica ejus proprietas, ab ea separabilis. Sic olim corpus Christi penetratum fuit cum januis clausis. Sic de facto, cum Christi corpus totum indivisibiliter sit in qualibet hostiæ parte,
ejus

ejus partes necessariò sunt penetratæ in eodem loco ; Ex duobus tamen corporibus miraculosè penetratis, alterum non poterit se naturaliter movere , aliàs pars non penetrata cum alia, naturaliter illam penetraret, V.G. pectus caput, dum per illam transiret.

IX. Potest quoq; divinitus idem corpus esse simul in pluribus locis adæquatis (in pluribus enim locis inadæquatis naturaliter esse posse rē eandē , patet in anima rationali, quæ simul tota est in pede, & tota in capite) circumscriptivè. Potest enim idem corpus esse in uno loco circumscriptivè , uti corpus Christi est in cælis, & simul in locis aliis definitivè, qualiter corpus Christi est in Eucharistia ; ergo faciliùs poterit esse simul in pluribus locis circumscriptivè ; cùm minùs repugnet, poni in eodem subjecto duplicem formam naturalem, quales sunt duo calores respectu ignis, duæ ubicationes circumscriptivæ respectu corporis , quàm unã naturalem, & alteram non talem, qualis est ubicatio definitiva respectu corporis. Præterea circumscribi corpus à loco, est ita esse in loco, ut totum corpus toti spatio, & partes ejus partibus spatii correspondeant , & est ita ambiri seu claudi

claudi à loco, ut nulla pars locati sit, quæ non ambiatur, sive est esse ita in loco, ut nō sit extra illum vi ejusdem ubicationis, vel etiam ut non sit extra illum negativè, id est, ut non sit non in hoc loco : quæ omnia adhuc manent dum corpus vi alterius ubicationis circūscriptivæ est positivè simul extra hunc locum, dum totū simul toti alteri loco adæquato, & singulæ partes singulis alterius loci partibus comensuratur, & sic ab altero loco simul alibi ambiuntur omnes; aliàs nec corpus Christi in cælis retinebit ubicationem suam circūscriptivam, dū simul est præsens in hostia definitivè, id est, ita, ut totū sit in tota hostia, & totum in singulis ejus partibus. Ulteriùs, erit tale corpus æquale duobus locis seorsim sumptis, non simul sumptis, & hinc nō occupabit majorē locum, quàm sit ipsum. Distabit à me vi unius ubicationis, & non distabit à me, sed vi alterius ubicationis. Non tamen distabit à se, sicut nec divisum & discontinuum erit à se; divisio enim, discontinuitas & distantia important distinctionem inter ea, inter quæ est distantia &c. sicut nec propter eandem rationem idem corpus habens in eodem loco duas ubicationes, dice-

tur secum penetratum, aut idem homo habens duas albedines vel unam albedinem & unam nigredinem, dicetur sibi similis vel dissimilis. Vel die, tale corpus distaturum à se localiter accidentaliter & extrinsecè, non verò entitativè, substantialiter & intrinsecè, quod idem est, ac dicere, eandem entitatem corporis habere duo accidentia à se invicem distantia ac divisa. Neq; dicetur immensum ex eo, quòd posset esse in locis syncategorematicè infinitis, id est, in pluribus & pluribus per plures & plures ubicationes sibi superadditas, quia hac ratione nō erit adhuc ubique, neque immensum, sicut Deus est immensus per essentiam suam. Neq; sequitur absolutè, tale corpus naturaliter posse moveri duobus motibus, etiam contrariis, utpote quod utrobique constitutum in aëre, si grave est, descendet deorsum, vel etiā, si animal est, poterit in uno loco ambulare versum orientem, in altero versum occidentem: nam cum nō debeatur illi duplex presentia, Deus non concurret ad utrumque motum; descendet autem in eo loco, ubi est connaturaliter, vel ubi est vicinior centro, vel determinabit id Deus. Quanquā in cōtrario quoq; nihil sit incōveniēns;

niens;

niens ; dici enim potest, quòd ex suppositione & continuatione miraculi , quo antecederet positum est in duobus locis , jam debeat corpori concursus ad duplicem motum, & duplex ubi per eum acquisitum, postquam sic corpus replicatum moveri etiam motibus localibus contrariis. Denique id hinc observandum est, quòd pleraquæ, quæ contra hanc doctrinam objici possunt , oppugnant quoque præsentiam Christi circumscriptivam cælestem , & definitivam sacramentalem.

X. Replicatur autem corpus seu ponitur in diversis locis V. G. Romæ & Coloniae, per solam productionem harum ubicationum, Coloniensis & Romanæ. Per formam enim , per quam res ponitur simpliciter in uno loco , per eandem duplicatam & diversam ponitur in pluribus locis , sed per unam ubicationem res formaliter ponitur in uno loco : ergo, Opus itaque non est ad replicationem corporis actione terminata ad substantiam corporis, per quam illa reproducat in secundo loco, sicut ad hoc, ut res existens sub uno cõtrario, etiam existat sub alio, opus non est reproductione subjecti, sed sufficit

ficat sola coëductio alterius contrarii ex eodem subjecto : & sicut , ut anima rationalis existens in corpore , incipiat dein existere in parte corporis de novo per nutritionem acquisita, non requiritur, ut reproducatur anima in ista parte, sic nec, ut corpus existens Coloniae, incipiat quoq; existere Romae, requiritur reproductio (quæ ne quidem potest cõstituere se solâ formaliter re in loco, utpote quæ uti, & prima rei productio, indifferens est ad hunc vel illum locum, adeoq; si reproducatur corpus, quod fieri potest, ad ponendum illud in secundo loco , opus insuper est rei ubicatione secunda) sed sufficit ex eodem corpore educi secundam ubicationem. Educitur autem illa V.G. ubicatio Romana è corpore, non ut existente Coloniae, sed è corpore, quod existit Coloniae, & per hoc ubi secundum constituitur Romae præsens : uti calor non producitur è ligno ut frigido, sed quod frigidum est, & per calorem constituitur calidum. Cui non obstat, quòd unio non educatur nisi è subjecto ut existente hic apud alterum extremum ; supponit enim illa intimam extremorum præsentiam , & ipsa non est formalis præsentia unius extremi

cum

cum altero. Quamquam & hoc ipsum principium : rem prius naturâ poni hîc , quam uniatur alteri , incertum sit ; licet enim ante actionem unitivam animæ cum corpore supponatur actio creativa animæ , hæc tamen, cum ad solam substantiam animæ terminetur, non ponit formaliter animam hîc, ubi est corpus : adeoq; prius videtur anima intelligi unita corpori , & à tali dein unione determinari ad producendam ubicationem correspondentem loco & ubicationi sui corporis, sicq; requiri mutua uniendorum præsentia, nō naturâ antecedēs, sed cōcomitans, vel naturâ subsequēs unionem. Ex eo tamen, quod ubi Romanum sit in corpore, quod existit Coloniae, non sequitur, ubi Romanum fore Coloniae; ubi enim illud Romanum nō est in omni loco, ubi est subjectum, sed in eo, ubi est corpus vi ubicationis Romanae. Sic ergo cōversio Eucharistica nō dicetur substantialis vel transubstātiatio, quod corpus Christi præcisè per eam reproducatur, sed quia vi illius substantia nova, nempe corpus Christi, succedat veteri, nimirum substantiæ panis in substando iisdem accidentibus per veram unionem, præter quam conversionem in super

opus

opus est actione productiva harum præsentiarum definitivarum corporis Christi. Nequè ad acquirendū ulterius ubi, semper opus est motu locali; ut patet in exemplo animæ rationalis paulò ante allato. Neq; cōversione unius rei in aliam; dum enim corpus manens Coloniae, incipit simul existere Romæ, nihil perit, sed ad summū unitur quid isti corpori nempe ubicatio Romana, vi cuius Colonien-
sis ubicatio connaturaliter deberet perire.

XI. Accidentia certo loco ita affixa, ut implicet ea defigi alibi, qualia sunt ubicatio, motus localis, sessio, comestio, cantatio &c. utpote certam certo loco affixam involventia situationem & organorum motum, implicat re replicatâ replicari, sive poni alibi: sic Petrus sedere non potest Romæ sessione Colonien-
si, nec cantare eodem cantu Romæ, quo cantat Coloniae. Nihilominus possunt hæc accidētia, uti & alia à loco absoluta, quæ ubicantur & uniuntur cum re in uno tantum loco, simpliciter dici de ea, etiā in altero loco (non tamen de ea ut existente in alio loco) in quo ei non uniuntur: sic Petrus ambulans, calefiens, habensquè sibi calorem unitum Romæ, etsi non ambulet, calefiat, aut habeat
sibi

sibi calorem unitum Coloniae, id est, etsi ista
 ambulatio, calefactio, calor non existat Co-
 loniae, dicitur tamen absolute Petrus existens
 Coloniae ambulare, calefieri &c. sed non
 ambulare, calefieri &c. Coloniae, ut enim
 negetur calefactio absolute de Petro, sive
 existat negatio calefactionis Petri, calefactio
 in nullo loco debet ei competere vel uniri.
 Accidentia vero à loco absoluta aliave, sive
 merè contingenter, sive necessariò, sive unio-
 ne substantiali, sive accidentali unita rei, ut
 sunt calor, intellectio, visio, anima corpori,
 digitus manui &c. neq; repugnat replicatâ re
 replicari, neq; repugnat non replicari: con-
 naturaliter tamen seu necessitate quadam na-
 turali replicantur & ipsa, re replicatâ, conve-
 niuntq; rei, etiam ut existenti in secundo lo-
 co; videtur enim sic exigere unio horum ac-
 cidentium cum re, ut ea uniantur illi utrobi-
 què: uti sanguis Christi, qui vi verborum
 praesens non est sub speciebus panis, propter
 connexionem, quam habet cum corpore
 Christi in caelis, posito corpore Christi sub
 speciebus panis, pariter fit ibi praesens per cõ-
 comitantiam. Neq; in eo est quid absurdi,
 quòd unio hæc, supposito uno miraculo,
 dum

dum exigit re replicatâ replicari accidentia ,
 exigat pariter sui ipsius replicationem. Sic
 itaque calebit Petrus connaturaliter eodem
 calore Romæ, quo calet Colonæ, replicato
 solo calore & actione illius productiva (non
 enim adeo certum est , posse rem existentem
 in pluribus locis conservari vel produci uni-
 ca actione coëxistente rei tantum in uno lo-
 co) etsi agens calefactivum illi tantum præ-
 sens sit Colonæ (quam actionem aliqui
 negant , dici posse actionem indistans, eò
 quòd licet agens sit in aliquo loco , ubi pas-
 sum & actio non est, sit tamen etiam in loco,
 ubi est idem passum & actio) Petrus videbit
 eâdem visione eadem Romæ, quâ & quæ vi-
 det Colonæ ; dependet enim hæc visio ab
 objecto, non ubiq; præsentem videnti, sed ali-
 cubi tantum illi præsete: imò hæc visio cõna-
 turaliter exercebitur in utroque loco: emana-
 bit ipsa secundam suam ubicationem, si elicia-
 tur ab habete in utroq; loco easdem species,
 vel certè Deus secundam ejus producer ubi-
 cationem. Item etsi Petrus cantatione Colo-
 niensi cantare nequeat Romæ, audiet tamen
 eandem eâdem auditione Romæ, quâ audit
 illam Colonæ. Neque his obstat , quòd
 anima

anima

anima rationalis existens in capite habeat unionem (quæ est forma à loco absoluta, cum materia capitis, quam tamen non habet in pede; nam hinc aliud nihil sequitur, quam quòd res existens in duobus locis inadæquatis non habeat utrobiquè easdem formas; eo ipso enim, quòd unus sit locus inadæquatus, denotat locum alium inadæquatum, in quo res ea habet, quæ non habet in altero.

XII. Quæcunq; autem accidentia positiva à loco absoluta non possunt naturaliter vel supernaturaliter convenire rei eidem in uno loco constitutæ, sive propter subjecti incapacitatem, sive propter ipsorum accidentiù naturalem incōpossibilitatem, illorum quoquè combinatio simili lege repugnat in corpore replicato. Neq; enim per diversas illas ubicationes tollitur ista accidentium contrarietas, nequè augetur virtus passiva aut activa rei. Hinc Petrus ne quidem divinitus poterit in uno loco assentiri, in altero dissentiri eidem objecto propter idem motivum, (etsi queat in uno assentiri, in altero non assentiri) in uno odisse Deum, in altero amare Deum, nec poterit in uno loco esse summè calidus, in altero summè frigidus, ideoquè si illi in uno
ignis

ignis, in altero applicaretur nix, nix quidem non ageret in ignem vel contra, utpote quæ igni præsens non est, quia tamen agerent in idem subjectum, ita attemperabitur & debilitabitur utriusq; activitas, ac si simul eidem in uno loco applicarentur. Poterit tamen in uno sedere, in altero ambulare (non tamen sibi procedere obviam, utpote quod dicit distinctionem) hi enim effectus & motus contrarii, quia à loco absoluti non sunt, competere possunt rei uni existenti in pluribus locis.

XIII. Acquirit quoq; corpus replicatum, quia vi plurium ubicationum pluribus locis, adeoq; pluribus passis vel agentibus approximat, quandam quasi potentiam tam activam, quàm passivam extrinsecam majorem respectu effectuum localium, quàm habeat existens in uno loco; sic Petrus poterit plura videre, ignis replicatus plura calefacere, quæ eadem videret Petrus, calefaceret ignis, si existens in uno loco haberet sibi eadem eodem modo præsentia. Non acquirat tamen potetiam majorem intrinsecam quò ad effectus à loco absolutos; cum potetia rei activa & passiva tota præsupponatur ad

l 2

ubica-

ubicationem. Hinc si quis uno loco totis viribus disputaret, alibi ad alia gerenda negotia esset ineptus. Hinc materia prima (si id in uno loco non potest) in pluribus existens locis, non potest capax sustentare plures formas substantiales &c.

XIV. Jam verò accidente replicato rei replicatæ pereunte in uno loco, perit quoque idem in alio loco, cum enim definitio sit negatio existentiae, ut hæc dicatur esse absolutè, existentia debet nullibi esse. Hinc si abscinderetur Petro hinc Coloniae brachium, sive corrumpere unio inter ejus brachium & reliquum corpus, periret ea quoque Romæ. Aliud tamen est, accidens corrumpi in uno loco; aliud, unam ejus ubicationem destrui. An autem, si ubicationis inter corpus & animam destrueretur in uno loco, homo dici deberet in isto loco mortuus; quæstio est de nomine, meliùs non esset dicendus mortuus, cum negatio hujus unionis absolutè non sit in rerum natura.

XV. Ne quidem divinitus potest res existere absq; omni ubicatione, sive extra omne spatium reale & imaginarium; implicat enim
crea-

creatura, cui non sit intimè præsens Deus, adeoq; quæ non sit intimè præsens Deo, sed huic non potest esse ubiq; præsens, ergo alibi. Similiter hominis existentis & nullibi existentis anima erit unita corpori, adeoquè illi intimè præsens, & consequenter ibi, ubi est corpus. Ad hæc, talis creatura erit, & non erit, quia ejus negatio erit ubiq; : Non poterit itaq; Deus destruere omnem, etiam indeterminatam Petri ubicationem, aut impedire omnem actionem omnis indeterminatè ubicationis productivam pro eo instante, quo Petrus ubicatione prior est naturâ. Petro relicto in rerum natura, sicut nec ejus cōservatione omnem, quæ similiter est modus solùm accidentalis, potest destruere. Nequè tamen hinc sequitur, hoc accidens fore de intrinseco conceptu, vel de essentia Petri; plura enim sunt, sine quibus res esse non potest V. G. res esse non potest, quin sit alba, vel non alba, & tamen nequè albedo, nequè ejus negatio est de essentia rei, similiter sunt multa, quibus sublatis, res consecutivè perit, & tamen non sunt de conceptu rei essentiali. Præterea illa, sine quibus determinatè res esse potest, sicut esse potest & sine

13

hac,

hac , & sine ista , five sine omni determinatè accepta ubicatione , non sunt de essentia rei.

XVI. VACUUM est *locus carens corpore* id est, locus realis, actualis, extrinsecus, seu superficies actualis corporis continentis, saltem aptitudine : adeoq; non est ipsum inane intra locum extrinsecum quasi contentum, sed præter hoc in obliquo importatum , est ipsa superficies corporis ambientis illud inane. Quale quid non est spatium imaginarium , utpote quod actu est purum nihil , & datur suo modo, etsi nulla reali circumseribatur superficie. Vacuum Deus facere potest, si V.G. relictâ solâ concavâ cæli superficie annihilaret omnia intra illam contenta ; in quo vacuo naturaliter fieri posset motus, tam alterationis (modò passum sit agenti contiguum) quàm localis V. G. brachium extentum huc illucquè gyrari. Naturaliter tamen, saltem ab agentibus sublunaribus, effici nequit ; hic enim contiguitatis amor ab auctore naturæ ad servandum imperturbatum universi ordinem videtur inditus corporibus naturalibus , quæ mundum veluti corpus quoddam componunt, ut tantopere
hor-

horreant vacuum, quod esset veluti huic corpori inflatum vulnus, ut ad hoc evitandum etiam contra nativam gravitatem ascendant aut contra levitatem descendant. Unde etiam hi motus, qui rei spectatæ, quatenus est hæc privata res, sunt violenti, dici possent non esse eidem spectatæ, ut est pars universi, inditumquæ sibi habet hunc contiguitatis amorem, violenti; causati item à vi quadam attractiva & quasi magnetica aliorum corporum, quâ unumquodquæ corpus ad servandam universi unitatem attrahit aliud. Verùm naturalis vacui impossibilitas potiùs experientiâ, quàm ratione solida probatur. Nihilominùs videtur saltem Angelus per se posse efficere vacuum; quidni enim ille posset omnem aërem ex fistula extrahere, & ex altera parte simul impedire, ne novus ingrediatur? quamvis ex suppositione decreti divini de non concurrento ad similes universi turbationes, id non posset.

* * *

I 4

DIS-